

Text idiomatic dal cudesch «**Il tais ha oz nauscha luna!**»
 Ediziun Lia Rumantscha 2013, ISBN 978-3-03900-106-4

Moritz Petz • Amélie Jackowski

Igl tes ò oz schleta luna!

«Uhh», dei igl tes, cura tg'el sa desda: «Oz vaia schleta luna. Uscheia ena schleta luna tg'ia sung direct privlous! Sch'ins è uscheia privlous e sch'ins ò uscheia ena schleta luna na dastg'ins atgnamaintg mianc eir tranter la gliout. Uscheia stunga migler a tgesa.» E cun schleta luna patta el davent la sia roba da letg.

D'ansolver decida igl tes tuttegna ensatge oter. «Tge vaia da chegl dad aveir schleta luna, schi nign oter so da chegl? Pon bagn tots saveir chegl! Ia fiss bagn tgutg d'angal tschantar anturn a tgesa!»
 Cun gronda canera bandunga el la sia tanga.
 Naturalmaintg betg sainza sfarager igl isch.

Igl tes passa giu per chella veia tgi el vo mintga dumang. Casualmaintg antopa el igl urset american.

«Bun de, tger tes», saleida igl urset american.

«Bun de? Tge duess pomai esser bung ve da chel de? Varda tgi te geias anavant», marmogna igl tes malvuglia e vo anavant. «Tge tup tes», painsa igl urset american «ia na va gio fatg navot ad el!»

Ed igl urset american survign er schleta luna.

Igl tes pero sa sainta gio enpo migler. «Per antschever è chegl mianc sto schi mal», painsa el cura tgi el vei igl tscherv.

«Hallo tes», igl saleida chel. «Alloura, ast durmia bagn?»

«Tge vo chegl aint a tè, te curner vigl», sgregna igl tes vilo e vo anavant.

«Vogl anc? Tge ègl pomai cun igl tes?», sa dumonda igl tscherv malcuntaint.

«Ma chegl survign el anc anavos!»

Brunclond vo igl tes anavant e dantant sa sainta el burmaintg puspe bagn. El sbriglia pero se per la meir, la golp, la glioir ed igl davos se pigl stgirat.

Igl tes na schinegia prest nign animal digl gôt da sia schleta luna.

Siva la spassageda dalla dumang lavoura igl tes scu ena furmeila ainten sies iert. Ossa ò el puspe propi buna luna. Schizont uscheia buna luna tg'el tschivla ena canzung durant tg'el lavoura.

Sivamezde fetta igl tes la sia lavour ed è fitg cuntaint cun sasez.

Da buna luna vo el agl anclar per scuntrar igls oters animals. Lò ègl dantant tot quiet. Betg en sulet animal na sa lascha veir.

«Curious», painsa igl tes «noua èn tots tschels? Ia fatsch igl migler dad eir tigl urset american a dumandar noua tgi tots èn».

Ma igl urset american ò fitg schleta luna. «Lasch'am angal cun pôss!», sgregna el.

Igl tes è tot sursto.

Tots igls animals tgi igl tes antopa ossa, reageschan tut-tegna. La golp giappa tg'el dess far anavant e svaneir ed igl stgirat igl teira siva ena nousch tgi sbaglia angal per pac igls sies tgea.

Igls animals sgregnan, gnugnan, blasteman e tschivlan siva agl tes anfignen tgi lez vign tot sturn.

A tgesa ponderescha igl tes: «Forsa vessa propi fatg migler da star a tgesa ozandumang.

U aglmanc na vessa betg gia dad esser schi malcurtaschevel.

An mintga cass èn tots igls animals vilos cun me.

Tge duessa far ossa?»

En po pi tard sgola la marlotscha sen viseta tigl tes.

Ella na veva betg antupo igl tes la dumang e perchegl na veva ella er betg schleta luna. Igl tes la rachinta tot ed els pondereschan ansemen tge far. Tottanegna ò igl tes en'ideia e la marlotscha ampurmetta immediat d'igl gidar.

«Oz ò li la gronda festa digl tes!», cloma la marlotscha pi tard sgulatschond tras igl gôt. «Ena festa angal per animals cun schleta luna. Tots igls animals cun schleta luna èn anvidos. Aveir buna luna è scumando. Ni tots alla festa digl tes dasper la tanga digl tes!»

E mancumal vignan tots igls animals cun schleta luna tigl tes. Cura tgi tots èn radunos, peglia igl tes igl pled. «Oz ischans nous radunos per mussar a tots tge schleta tgi nous savagn veir», dei igl tes. «Nous tots vagn propi schleta luna ed ia crei tgi ia seia la colpa.

Aveir schleta luna n'è gio betg mal, ma derasar schleta luna bagn. Percheigl viglia ma stgisar cun chesta festa digl tes. E tiers chegl lainsa oz cattar igl animal cun la pi schleta luna.»

Igls animals provan ossa tgenegn tgi so vurdar igl pi nosch, tgi tgi so deir igl pi malcurtaschevel «bun de» e tgenegn tgi so sgrignier igl pi privlous.

Ma curious quant spert tgi tots igls animals on puspe buna luna. E la miglra luna ò igl tes.

Titel original: Der Dachs hat heute schlechte Laune!

© per l'ediziun originala: 2004 NordSüd Verlag AG, Heinrichstrase 249, CH-8005 Turitg

© per l'ediziun rumantscha: 2013 Lia Rumantscha, Via da la Plessur 47, CH-7000 Cuir

Tut ils dretgs, era quels da modificaziun u d'ina reproducziun parziala, èn resalvads independentamain da tge medias ch'i sa tracta.

